

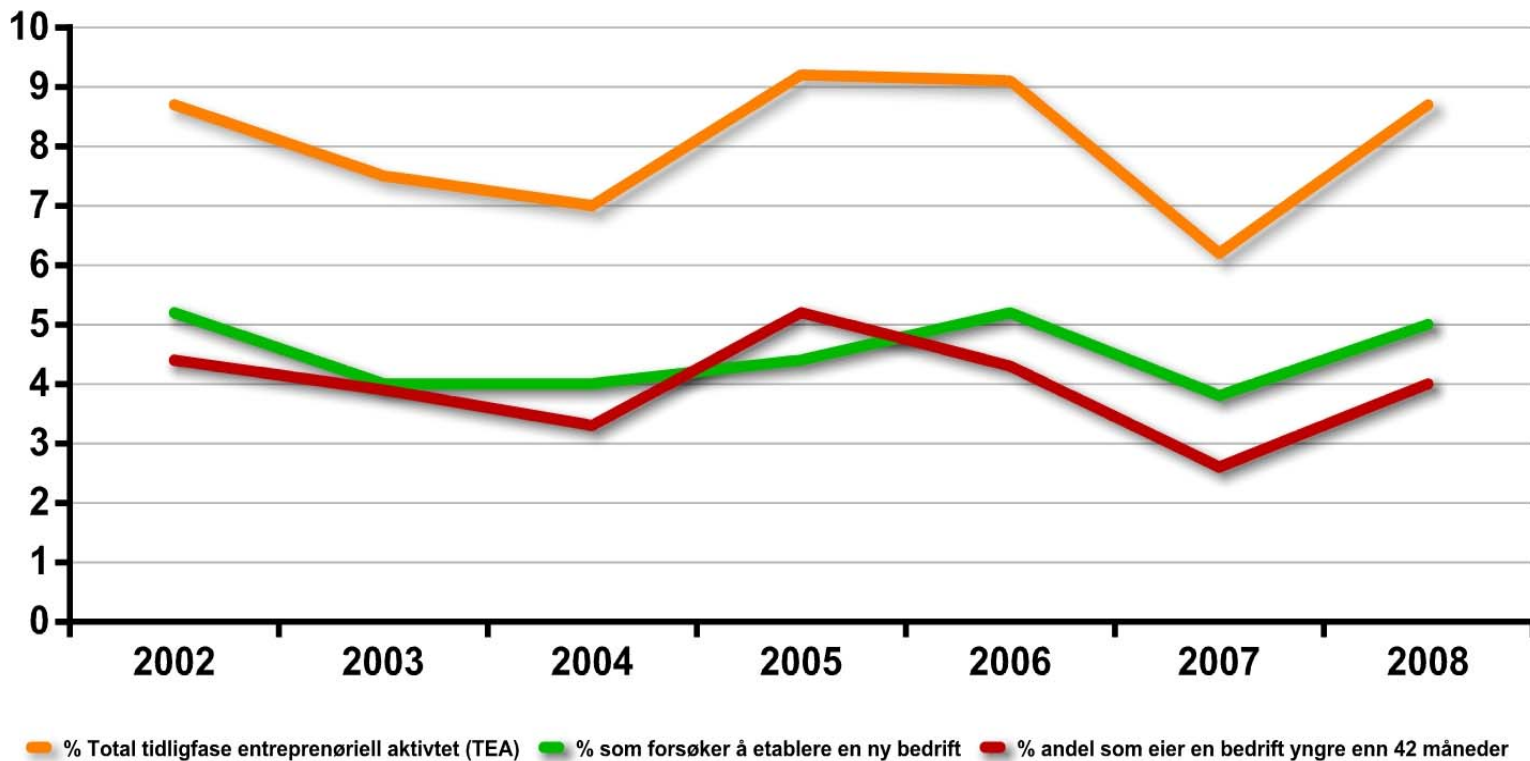
Reduser ditt finansieringsbehov

Erlend Bullvåg
Inovus

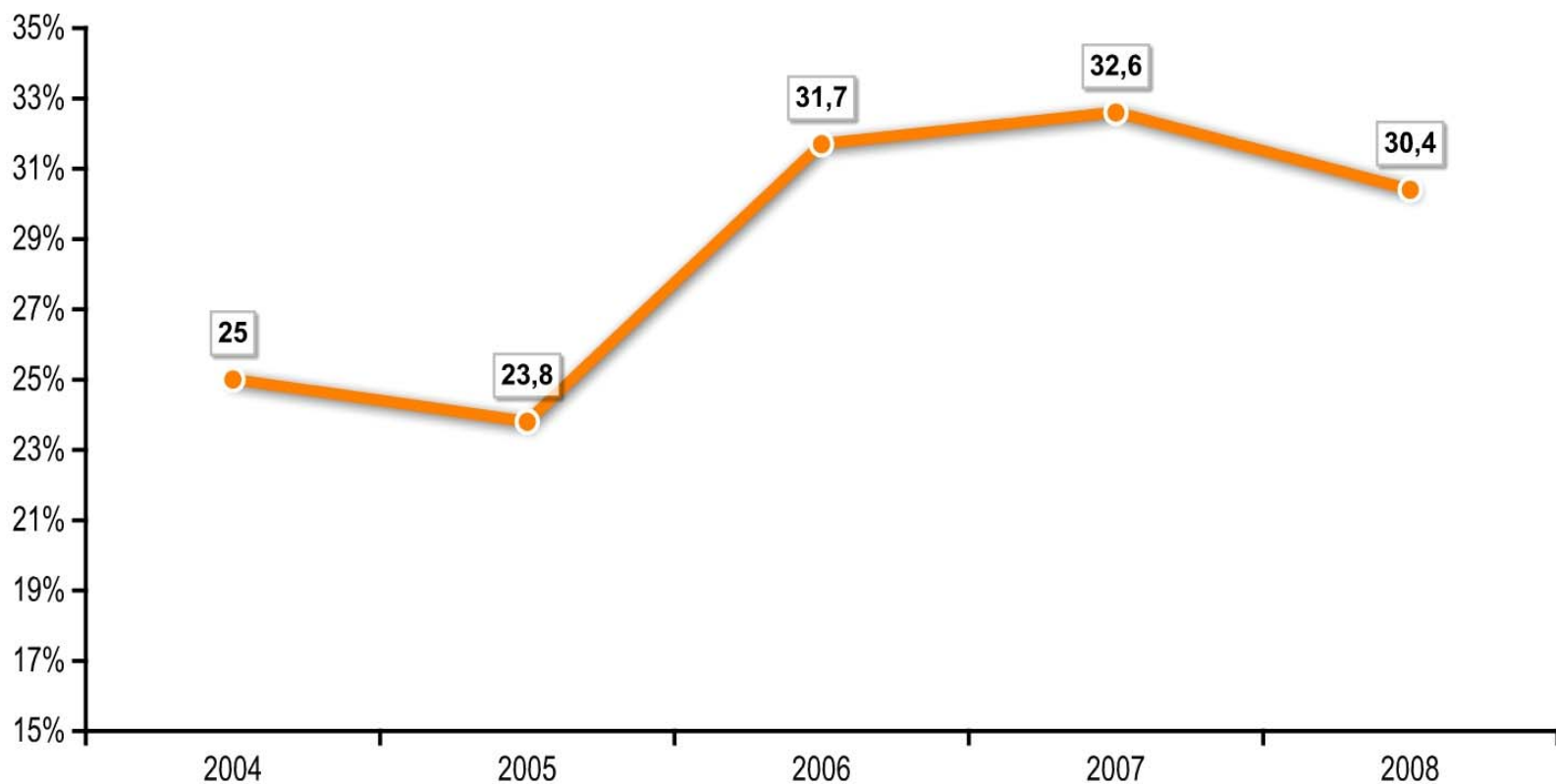
Ung Grunder konferansen
Bodø 12. mai 2009

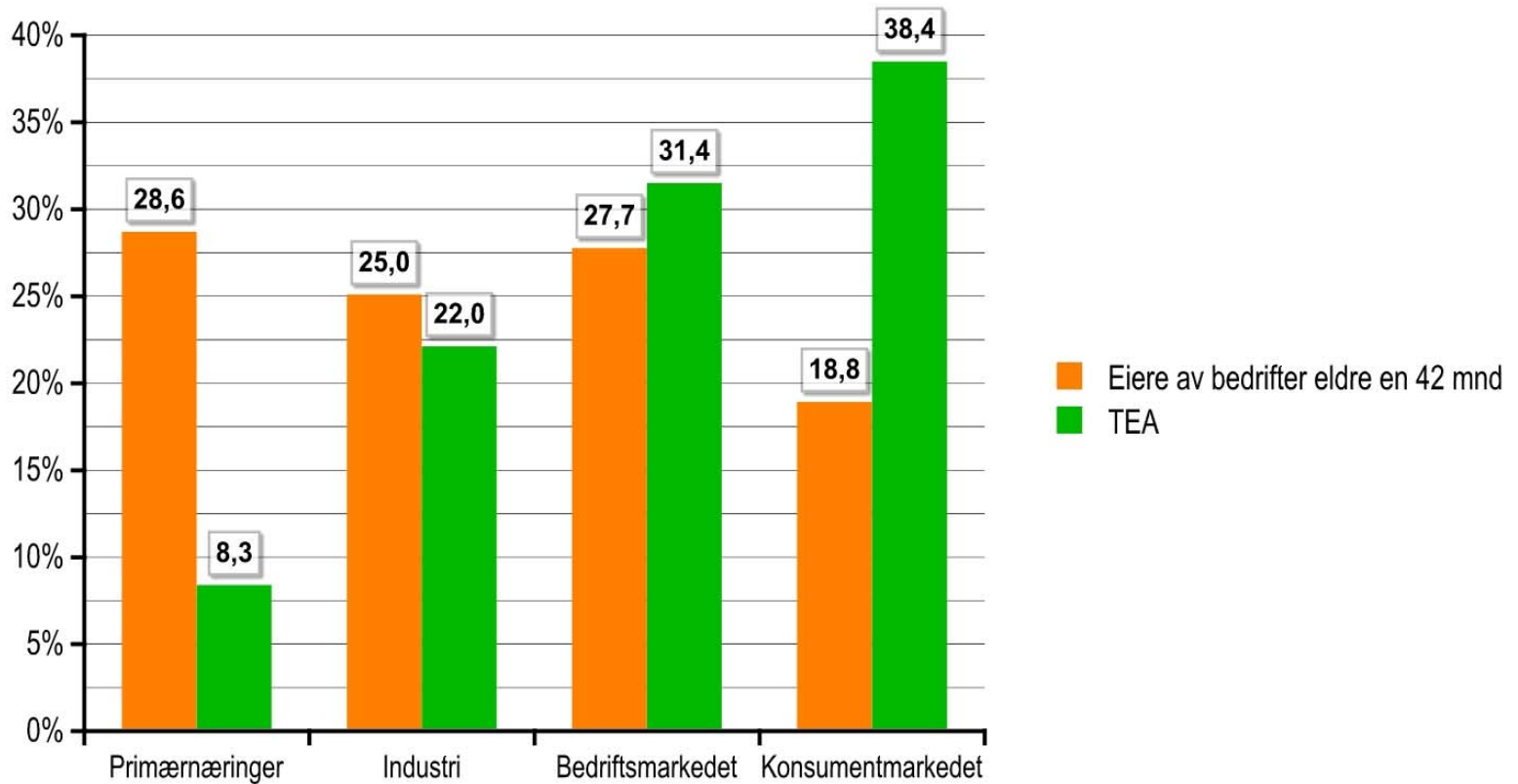
Utviklingen i entreprenørskap i Norge. Forsøk og nyetablerte bedrifter

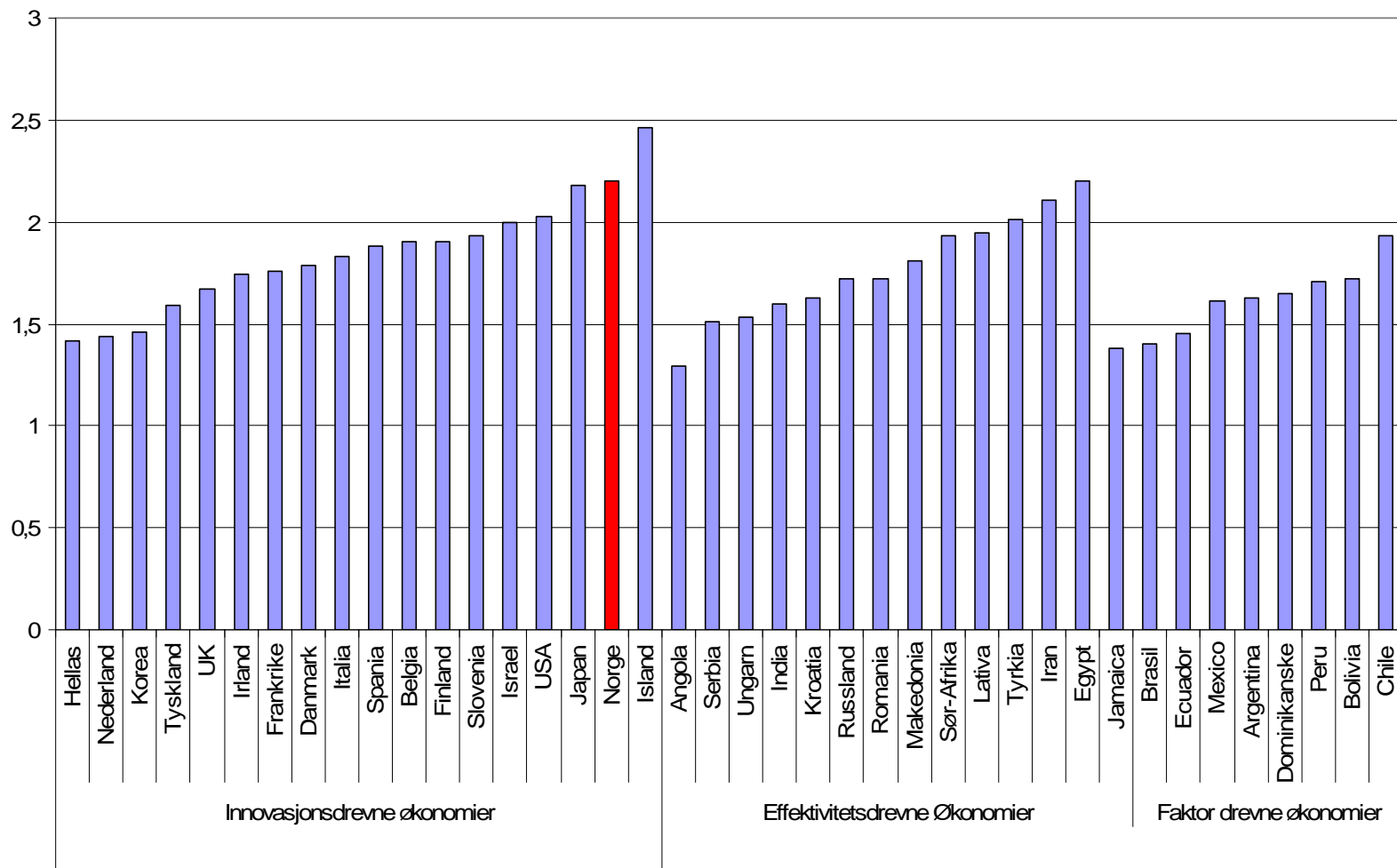
Kvinneandel i tidligfase entreprenøriell aktivitet

Gründernes bransjepreferanser

Gjennomsnittelig størrelse på gründerteam i GEM landene

Hva er finansieringsbehovet?

Investering – anlegg/kompetanse, produkter

Likviditet – arbeidskapital. Til drift

Altså kapital i form av gjeld som opptas eller egenkapital fra salg av andeler i selskapet

Finansiering er den viktigste utfordringen i etableringsprosessen (GEM)

Kildene er både eksterne og interne

Arbeidskapital: 1,4 ganger omsetningen

	Egenkapital/ Omsetning	Gjeld/ Omsetning	Kapital/ Omsetning
Primærnæringer	0,25	0,61	0,86
Olje og gassutvinning	0,51	1,20	1,70
Industri og bergverksdrift	0,60	0,82	1,42
Kraft og vannforsyning	2,15	2,94	5,09
Bygge og anleggsvirksomhet	0,13	0,41	0,54
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	0,12	0,30	0,43
Samferdsel	0,74	1,27	2,01
Forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift	1,63	2,93	4,56
Andre tjenester	0,11	0,27	0,93
I alt	0,51	0,91	1,42

Prinsipp: Redusert kapitalbehov = mindre risiko

Vi motiverer entreprenører til å ta stor risiko

Men for hver entreprenør som risikerte alt og vant, er det mange som bare har et spark bak igjen!

1 Velg riktig ide: Radikale ideer krever mange penger.

- Årsak: Dyrt å overtale kunden til å prøve noe nytt
- Velg ideer du finner på kjente stier
- Ofte er low-tech å foretrekke

2 Bruk færrest mulig kroner

- Det å starte litt mindre redusere risiko (men ikke for lite) tar litt lengre tid, men er mindre risikofylt. (selvfølgelig er alt relativt avhengig av hva du skal gjøre)
- Du reduserer feilene dine, og lærer å være gnien på ressursene, og en konkurransefordel (syns ikke på radaren).
- Invester minst mulig, lån, lei, bytt, tigg, resirkuler...
- i lokaler, maskiner/utstyr, markedsfør riktig. Lei mørerom om du må imponere noen
- Overvåk kostnader mer en konkurrentene.

Prinsipp: Redusert kapitalbehov = mindre risiko

3. Startkapital

- Ikke bruk alle dine egne først. Sett av til plan B

4. Sjekk brua før du går ut på den

- Slapp av, få lykkes over natten.
- Alt for mange gir full gass, så brister brua, og penger renner ut.
- Ha produktet og organisasjonen klar før du starter salg.
- Rask vekst må finansieres. Kapitalbehov, i snitt 50 til 140 % av omsetningen

5. Det koster å ikke sikre seg

- Ha gjerne en jobb du kan trekke de tilbake til.
- Spar finansiering ved å være entreprenør i helgen.
- La partner forsørge deg.
- Skaff deg en investor som forsørger deg i stede for å investere i bedriften.
- Byttet er aksjer i bedriften mot gratis leie, hus og mat, lån av utstyr, råvarer

Konklusjon

- Lavest mulig finansieringsbehov er suksessfaktor nr 1
- Lettere å redusere investeringer enn arbeidskapitalbehovet
- Valg av bransje har stor betydning
- Sparekniven: Kjent bransje, invester minst mulig, bruk andres penger før dine egne, sjekk ideen, start smått, bruk kapital der det følger kunnskap ikke følelser